

08 aprilie 2020

COVID-19 Știri Legislative

În acest număr:

1. Hotărârea nr. 270/2020 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori („OUG 37/2020”)

Normele de aplicare privind acordarea de facilități la plata creditelor oferite de bănci și IFN-uri

Hotărârea nr. 270/2020 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori („OUG 37/2020”) a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 6 aprilie 2020 („Norme de aplicare”).

1. Reguli comune aplicabile pentru solicitarea suspendării

Debitorii trebuie să transmită solicitările de suspendare la plată a ratelor, dobânzilor și comisioanelor aferente creditului către creditorii într-un termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a OUG 37/2020 (30 martie 2020), respectiv până la data de 15 mai 2020.

Aceste solicitări vor trebui însoțite de documentele și declarațiile specificate în Normele de aplicare pentru fiecare categorie de debitori, după cum vom detalia mai jos.

Perioada pentru care se poate solicita suspendarea plăților aferente împrumuturilor este între o lună și 9 luni, fără a putea depăși data de 31 decembrie 2020. În cazul creditelor ipotecare acordate persoanelor fizice, acestea își pot exprima opțiunea de suspendare o singură dată.

2. Creditele pentru care se poate solicita suspendarea

Suspendarea se acordă pentru creditele care îndeplinesc următoarele condiții cumulative:

- au fost acordate până la data de 30 martie 2020 inclusiv;
- data scadenței finale a obligațiilor de rambursare a ratelor, prevăzută în contractele de credit, este ulterioară datei de 30 martie 2020 inclusiv;
- nu le-a fost declarată scadența anticipată până la data de 30 martie 2020 inclusiv;

- nu înregistrează rate scadente restante, la data de 16 martie 2020 inclusiv, sau debitorii au efectuat plata obligațiilor restante până la data solicitării suspendării.

Normele de aplicare nu aduc clarificări suplimentare cu privire la tipurile de credite pentru care se poate solicita suspendarea. Observăm însă că Normele de aplicare se referă în general la credite, ceea ce susține interpretarea că se are în vedere ca facilitățile să fie aplicabile pentru toate tipurile de credite care sunt acordate de instituțiile de credit/instituțiile financiare nebancale, inclusiv sucursalele din România ale instituțiilor din străinătate.

3. Persoanele fizice care pot beneficia de suspendarea plăților

Pot beneficia de suspendarea plăților în condițiile OUG 37/2020 debitorii persoane fizice care îndeplinesc următoarele condiții:

- veniturile proprii și/sau veniturile familiei lor au fost afectate, direct sau indirect, de situația gravă generată de pandemia COVID-19, prin raportare la nivelul înregistrat anterior declarării stării de urgență;

și

- se află în imposibilitatea de a onora obligațiile de plată aferente creditului, ca urmare a intervenției uneia/mai multora dintre următoarele cauze, fără a se limita la acestea: intrarea debitorului/membrilor familiei acestuia în șomaj tehnic ca efect al închiderii/restrângerii activității angajatorului, concedierea debitorului/membrilor familiei acestuia, reducerea salariului debitorului/membrilor familiei acestuia, plasarea debitorului în carantină instituționalizată sau izolare la domiciliu, îmbolnăvirea cu COVID-19 și altele asemenea.

Membrii familiei debitorului sunt persoanele care au calitatea de soț/soție, părinți și copii, care locuiesc și se gospodăresc împreună cu debitorul.

Îndeplinirea acestor condiții se dovedește prin declarația pe proprie răspundere semnată de debitor.

4. Persoanele juridice care pot beneficia de suspendarea plăților

Pot beneficia de suspendarea plăților în condițiile OUG 37/2020 debitorii persoane juridice care îndeplinesc următoarele condiții:

- veniturile proprii le-au fost afectate, direct sau indirect, de situația gravă generată de pandemia COVID-19, prin raportare la nivelul înregistrat anterior declarării stării de urgență;
- se află în imposibilitatea de a onora obligațiile de plată aferente creditului;
- dețin unul din certificatele de situație de urgență care constată că: (1) și-au întrerupt activitatea total sau parțial ca efect al deciziilor emise de autoritățile publice competente potrivit legii, pe perioada stării de urgență decretate (CSU tip 1); sau (2) au suferit diminuarea

veniturilor sau a încasărilor cu minimum 25% în luna martie 2020 prin raportare la media lunilor ianuarie și februarie 2020 (CSU tip 2)¹;

și

- nu se află în insolvență la data solicitării suspendării rambursării creditului.

Îndeplinirea acestor condiții se dovedește prin declarația pe proprie răspundere precum și prin certificatul de situație de urgență. Cererea de suspendare se formulează de către reprezentantul legal al persoanelor juridice.

5. Persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, precum și cei care exercită profesii liberale și profesii care se exercită în baza unor legi speciale pot beneficia de suspendarea plăților

Acestor persoane le sunt aplicabile următoarele condiții:

- veniturile proprii le-au fost afectate, direct sau indirect, de situația gravă generată de epidemia COVID-19, prin raportare la nivelul înregistrat anterior declarării stării de urgență și se află în imposibilitatea de a onora obligațiile de plată aferente creditului;
- activitatea le-a fost întreruptă total sau parțial ca efect al deciziilor emise de autoritățile publice competente potrivit legii, pe perioada stării de urgență decretate, cu următoarele consecințe: restrângerea pieței de desfacere, restrângerea numărului de angajați, diminuarea numărului de furnizori ș.a.;

și

- nu se află în insolvență la data solicitării suspendării rambursării creditului.

Îndeplinirea acestor condiții se dovedește prin declarația pe proprie răspundere.

6. Facilitățile acordate în cazul creditelor ipotecare contractate de persoane fizice

Facilitatea de suspendare a obligației debitorului de plată a ratelor aferente creditului ipotecar este acordată pentru toate componentele creditului ipotecar: rate de principal, dobânzi și comisioane. Prelungirea duratei contractuale va produce efecte de la data comunicării de către debitor a solicitării de suspendare.

Pentru programele „Prima Casă”, durata maximă a creditelor acordate de 30 de ani poate fi prelungită cu o perioadă egală cu durata suspendării la plata ratelor.

Dobânzile aferente perioadei de suspendare reprezintă o creanță distinctă și independentă, care va fi plătită de către debitor eșalonat, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de suspendare, în 60 de rate lunare egale, fără perceperea de dobândă. Perioada de rambursare a ratelor

¹ Cu privire la procedura de eliberare a certificatelor de situație de urgență, a se vedea http://www.tuca.ro/web/pdf/ro/Stiri_Legislativ_e_COVID_19_Certificate_de_situatii_de_urgenta_p rocedura_de_obtinere_si_efecte_juridice_Tuca_Zbarcea_Asociatii_26_martie_2020.pdf

de dobândă este calculată începând cu prima zi calendaristică următoare perioadei de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor scadente.

Normele de aplicare reglementează procedura de emiterie și executare, precum și caracteristicile scrisorilor de garanție pentru obligațiile de plată a dobânzilor eșalonate pentru aceste credite. Acordarea și derularea garanțiilor de stat în favoarea creditorilor se realizează pe baza unei convenții încheiate între FNGCMM și creditorii. Creditorii pot transmite cereri de executare în temeiul scrisorilor de garanție numai în perioada de valabilitate a acestora, iar creanțele rezultate din plata garanțiilor de stat acordate, respectiv sumele plătite creditorilor în baza scrisorilor de garanție acordate de către FNGCMM reprezintă creanțe bugetare.

7. Facilitățile aplicabile creditorilor contractate de debitori, altele decât credite ipotecare contractate de persoane fizice

În cazul acestor credite, dobânda corespunzătoare perioadei de suspendare se capitalizează la soldul creditului existent la sfârșitul perioadei de suspendare.

Capitalul astfel majorat se va plăti eșalonat până la noua maturitate a creditorilor sau până la maturitatea inițială în cazul restructurării creditorilor, începând cu luna următoare expirării perioadei de suspendare, pe durata rămasă până la noua maturitate a creditorilor sau până la maturitatea inițială în cazul restructurării creditorilor.

8. Modalitățile de rescadențare a creditului (inclusiv în cazul creditorilor ipotecare)

Normele de aplicare introduc două modalități de rescadențare a creditului: (i) reeșalonarea creditului prin prelungirea duratei inițiale a creditului cu perioada aferentă suspendării obligațiilor de plată, sau (ii) restructurarea creditorilor, fără a se depăși maturitatea inițială a creditului.

Astfel, în cazul persoanelor fizice, reeșalonarea creditului prin prelungirea duratei sale inițiale este posibilă doar dacă debitorul se încadrează în limita de vârstă prevăzută în reglementările creditorului. Pentru debitorii pentru care prelungirea maturității creditorilor depășește limita de vârstă prevăzută prin astfel de reglementări, creditorii procedează la restructurarea creditorilor cu încadrarea în limita de vârstă.

Nu este clar dacă alte categorii de debitori, precum persoanele juridice sau persoanele fizice care se încadrează în limita de vârstă, pot opta între cele două modalități de rescadențare. Considerăm însă că textul Normelor de aplicare permite această interpretare, și debitorii vor putea, prin cererea de suspendare, să își exprime opțiunea fie pentru prelungirea duratei inițiale a creditului, fie pentru menținerea maturității inițiale.

9. Formalitățile aplicabile în cazul codebitorilor și garanțiilor

Prevederile legate de opozabilitatea modificărilor contractului de credit față de codebitori și garanți (inclusiv fideiusori) sunt redactate într-o manieră deficitară, respectiv, se menționează pe de o parte, că (i) efectele modificării contractelor de credit potrivit prevederilor OUG 37/2020 se extind de drept

asupra oricăror codebitori, garanți, inclusiv fideiusori, dar, pe de altă parte, că (ii) respectivele efecte se produc asupra acestor categorii de persoane doar cu acordul lor prealabil.

În baza acestor prevederi, cererea de suspendare ar trebui să fie însoțită sau urmată de dovada acordului celorlalte persoane obligate, codebitori sau garanți, în vederea obținerii aprobării cererii de către creditorii.

Anticipăm ca aceste formulări deficitare vor genera dificultăți de aplicare și de interpretare, în situația în care, din diverse motive, debitorii nu vor putea face dovada acordului acestor persoane.

10. Procedura de aprobare a cererii de suspendare de către creditorii

Decizia de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor se emite de creditor în termen de 15 zile de la primirea solicitării. În situația emiterii unei decizii de aprobare, modificarea clauzelor contractuale va avea loc ca efect al aprobării solicitării, fără încheierea de acte adiționale.

Creditorii vor notifica modificările clauzelor contractuale în termen de 30 de zile de la primirea solicitării atât debitorilor, cât și garanților. Notificarea se va face prin corespondență fizică sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, conform opțiunii exprimate de debitor.

gabriela.anton@tuca.ro

Editori

Știri Legislative - COVID-19 reprezintă răspunsul nostru în contextul epidemiei de coronavirus din România. Firma noastră a constituit un grup de lucru dedicat gestionării implicațiilor juridice născute în contextul răspândirii COVID-19. Avocați din departamentele de conformare/reglementare, drept societar și comercial, asigurări, dreptul muncii, litigii și arbitraje, insolvență, achiziții publice, protecția datelor cu caracter personal, precum și consultanți specializați în domeniul fiscal și vamal vin în întâmpinarea clienților cu sfaturi și asistență pe subiecte specifice situațiilor de criză economică: restructurări, analiza și (re)negocierea contractelor (inclusiv a celor colective și individuale de muncă), executarea contractelor afectate de forță majoră și impreviziune, deblocarea raporturilor pre-litigioase etc. Pentru a fi la curent cu noutățile în acest domeniu, puteți accesa resursele disponibile la următorul link:

<http://www.tuca.ro/covid-19/>

Gabriela Anton
Partener
+4 021 204 88 90
gabriela.anton@tuca.ro

TUCA ZBARCEA ASOCIATII

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, et. 8
Sector 1, 011141, București, România
T + 4 021 204 88 90
F + 4 021 204 88 99
E office@tuca.ro
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, vă rugăm să contactați avocații susmenționați.